



april 2012

NRC Nieuwsbrief 15 - Trimestrieeel

Nationale Raad
voor de Coöperatie



Inhoud

- Van de redactie: Cooperatief ondernemen: geen 'business as usual'
- Actualiteit:
 - Bent u onze gewaardeerde gastspreker?
 - Een website voor de evenementen van 2012
- Cursiefje : Wanneer een 'crowd' voor coöperaties?
- Spot on:
 - De coöperatieve principes
 - Zij waren al erkend in de jaren 50
- FAQ: Verhoging van het plafond van de belastingvrijstelling op dividenden van coöperatieve ondernemingen
- Oproep aan onze lezers



Van de redactie

Coöperatief ondernemen: geen 'business as usual'

Je kunt er moeilijk naast kijken: 2012 is het 'Internationaal Jaar van de Coöperaties'.

Veel ondernemingen gebruiken het logo dat ontworpen is voor deze gelegenheid in hun communicatie. Het staat overigens ook op deze Nieuwsbrief.

Meer dan ooit hebben coöperaties bestaansrecht. Niet omdat het een ondernemingsvorm is als een andere, want dat is hij net niet. Maar wel omdat een coöperatie een eigen identiteit heeft. Nog te vaak laten coöperaties zich in een hoekje drummen en denken ze dat ze zich moeten verantwoorden – of zelfs verdedigen – tegenover andere ondernemingsvormen. Laten we daar voor eens en altijd komaf mee maken en gewoon uitkomen voor wie we zijn.

In een globale wereld is diversiteit, ook van de ondernemingsvormen, een troef. Coöperaties hebben er hun plaats en verdienen er hun plaats.

Het 'Internationaal Jaar van de Coöperaties' heeft wereldwijd uitstraling. Daarvoor zorgen de Verenigde Naties en de Internationale Coöperatieve Alliantie (ICA), de wereldkoepel van coöperaties.

Dame Pauline Green, voorzitter van de ICA, reist dit jaar de wereld rond om coöperatief ondernemen onder de aandacht te brengen en te promoten. En dat doet ze met een aanstekelijk enthousiasme. Maar ze waarschuwt er ook voor dat, eenmaal de crisis voorbij is, de interesse voor de coöperatie weer op een laag pitje zou kunnen komen. Dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Ook in tijden van 'business as usual', zijn coöperaties immers geen 'business as usual', en verdienen ze de aandacht die ze nu krijgen. In goede en in kwade dagen.

Met coöperatieve groeten,

Matthieu Vanhove

Voorzitter



Actualiteit

Bent u onze gewaardeerde gastspreker?

U werkt voor een coöperatie? U kunt het goed uitleggen? Dan bent u de man of vrouw die we zoeken om de coöperatie te promoten bij de institutionele partners in uw buurt!

Een van de acties die de NRC onderneemt in het kader van het Internationaal Jaar van de Coöperaties is het aanbieden van gastsprekers aan institutionele partners (bijv. werkgevers-of werknemersfederaties) die een infomoment rond coöperatief ondernemen willen organiseren.

Wij zorgen voor een standaard Powerpoint-presentatie met de (ICA) basisprincipes van het coöperatief ondernemerschap, waarin u gemakkelijk het verhaal van uw eigen coöperatie kunt inpassen.

Interesse? Geef uw coördinaten door aan: contact@onzecooperatie.be met vermelding van :

- De naam van uw coöperatie
- De actieradius waarbinnen u zich als gastspreker wil verplaatsen
- Uw beschikbaarheid



Wij & CO bouwen aan een betere wereld

Maar zonder vennoten, geen coöperatie. Daarom nodigen we de erkende coöperaties aan om hun vennoten in de kijker te zetten. Beter nog: we laten ze zichzelf aan de buitenwereld tonen! Hoe? Met een gepersonaliseerde affiche van hun coöperatie via de website www.onzecooperatie.be !

U kunt een sjabloon aanvragen dat aangepast is aan uw coöperatie. Vergeet niet om het logo van uw coöperatie te bezorgen, in de hoogst mogelijke resolutie, geef de gewenste achtergrondkleur aan en alle gegevens van de contactpersoon.

Voor meer info en vragen: [stuur een mail aan contact@onzecooperatie.be](mailto:contact@onzecooperatie.be)



Portret

NewB: naar een bank voor ons en van ons?

Nadat de financiële crisis de Belgische bankwereld midscheeps trof, klonk de roep om een alternatief steeds luider. Met de oprichting van NewB oversteeg een groep van 24 organisaties – vakbonden, niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en verenigingen – alvast het niveau van 'wishful thinking'.

NewB is een erkende Europese coöperatieve vennootschap die de oprichting van een coöperatieve bank voorbereidt. 'Een bank van hier, voor ons, van ons', aldus de initiatiefnemers. De basiswaarden van de toekomstige bank werden vastgelegd in de statuten. Bijvoorbeeld:

- Maatschappelijke inbedding: de bank zal steunen op de actieve inbreng van tientallen verenigingen en van tienduizenden mensen, die er samen eigenaar en cliënt van worden.
- Eenvoud: cliënten en vennoten begrijpen volkomen de structuur en de producten van de bank.
- Veiligheid: de financiële middelen worden aangewend in de reële economie. Winst is geen doel op zich, maar is het gevolg van goed management.
- Duurzaamheid: de bank ontwikkelt bijzondere aandacht voor alles wat een sociale en duurzame levenswijze en economie bevordert; maatschappelijk schadelijke activiteiten en producten zijn uitgesloten.
- Transparantie: alle activiteiten van de bank verlopen in de grootste transparantie

- Innovatie: de bank ontwikkelt samen met haar vennoten nieuwe producten en creatieve oplossingen voor een sociaal-ecologische economie.-
- Soberheid: de werkingsmiddelen van de bank worden zuinig beheerd; het loonbeleid weerspiegelt die soberheid.

Stand van zaken per 31 maart 2012: het dossier voor een licentiaaanvraag voor de oprichting van een nieuwe bank wordt voorbereid en de zoektocht naar kapitaal is gestart. In de loop van 2013 zal wellicht duidelijk worden of de NewB uitgroeit tot een volwaardige telg in het financiële landschap.

Voor meer informatie: stuur een mail naar: m.bontemps@newb.coop



Cursiefje

Wanneer een 'crowd' voor coöperaties?

Zaken doen kost geld. En geld komt niet uit de lucht gevallen. Daarvoor lijkt er een nieuwe tendens te ontstaan: crowdfunding.

Een ondernemer stapt meestal naar de bank. Met een kredietaanvraag, een businessplan en de hoop om startkapitaal te verwerven. Crowdfunding werkt anders: de ondernemer biedt het project aan – vandaag de dag veelal via het internet – en doet een oproep naar investeerders. Vele kleintjes, een hele massa ofte 'crowd', financieren op die manier het project of het bedrijf. Tenminste, als ze er met zijn allen in slagen om de hele pot te vullen.



Als de ondernemer er niet in slaagt om voor de 100 % alles op te halen, krijgt iedereen zijn geld terug. Niet alleen ondernemers, maar ook kunstenaars, zangers – als ik me niet vergis ook Tim Rice, ex-eurosongkandidaat – doen er dezer dagen een beroep op. En intussen zijn er al bemiddelaars die dit aansturen en businessplannen beoordelen om kandidaat-investeerders te adviseren, zoals MyFirstCompany en Mymicroinvest.

Positief? In elk geval worden zo meer mensen betrokken bij zulke projecten. En misschien krijgt hier en daar een kunstenaar op die manier de kans om een project op te zetten dat anders nooit zou lukken.

En toch denk ik: als je dan toch mensen wil betrekken bij je project, ga dan meteen voor het volle pond. Giet het in een coöperatie. Zorg dat er niet alleen direct contact is tussen investeerder en ondernemer, maar ook medezeggenschap van de investeerders. Maak ze deelgenoot, maak ze vennoot. Moeten we eens gaan praten, met die bemiddelaars? Wie weet, ontstaat daar wel een hele massa – een crowd – van coöperaties?

Relinde Baeten



Spot on:

De coöperatieve principes

Coöperatief ondernemen gebeurt wereldwijd en vanuit gedeelde waarden. De Internationale Coöperatieve Alliantie friste in 1995 met een wereldwijde bevraging de principes op. In deze en de volgende NRC-nieuwsbrieven nemen we ze onder de loep.

In de vorige nieuwsbrief bespraken we het principe 'autonomie en onafhankelijkheid'. Vandaag willen we het met u hebben over 'aandacht voor de gemeenschap' en 'vrijwillig en open lidmaatschap'.

Aandacht voor de gemeenschap

Coöperaties werken aan een duurzame ontwikkeling van de gemeenschap waarin ze actief zijn. Dit gebeurt volgens de krachtlijnen die goedgekeurd zijn door hun leden.

Het is geen toeval dat coöperaties aandacht hebben voor hun gemeenschap. Net door de eigenheid van coöperaties hebben we te maken met ondernemingen die via eigenaarschap en controle voor lokale verankering zorgen.

Vrijwillig en open lidmaatschap

Coöperaties zijn vrijwillige organisaties van mensen. Ze zijn toegankelijk voor iedereen die gebruik wil maken van de coöperatie en die alle verplichtingen van het lidmaatschap op zich wil nemen. Er is geen discriminatie naar ras, sociale status, politieke of religieuze overtuiging.

De eigenheid van coöperatief verantwoord ondernemen is voor een heel groot stuk te danken aan de unieke positie van de leden in de coöperatie: ze hebben een dubbele band. Ze zijn tegelijk financieel aandeelhouder en gebruiker van hun coöperatie.

Men kan vrijwillig toetreden tot coöperaties voor zover men aan de toetredingsvoorwaarden voldoet. De coöperatieve aandelen zijn aandelen op naam en de overdracht ervan is gebonden aan de statutaire bepalingen van de coöperatie. Het financiële voordeel voor de leden is beperkt. Het dividend van erkende coöperaties is begrensd tot 6 % op jaarbasis. Coöperaties kunnen wel restorno's geven aan hun leden. Op die manier wil men de trouw van de leden ten aanzien van hun coöperatie verstevigen. Dit is trouwens een techniek die door klassieke bedrijven werd overgenomen onder de vorm van klantenkaarten en een veelheid aan communicatiemiddelen, gadgets, happenings en andere voordelen voor trouwe klanten. Het grote verschil dat een coöperatie op dat vlak kan maken is en blijft eigenaarschap: leden zijn immers niet alleen gebruiker, maar ook eigenaar met alle daaraan gekoppelde rechten.

In de volgende nieuwsbrief gaan we dieper in op de principes 'economische participatie door de leden' en 'democratische controle door de leden'.

Zij waren al erkend in de jaren 50

De Nationale Raad voor de Coöperatie snuisterde in zijn archieven en stelde vast dat heel wat florerende coöperaties al sinds de jaren 50 erkend zijn. Onder hen: de apotheekcoöperaties. In een driedelige reeks zetten we ze in de schijnwerpers aan de hand van drie invalshoeken: Hoe was het toen?; Mijlpalen en hindernissen tussen 1960 en 2011; Coöperatief op weg naar 2050.

In dit nummer: Coöperatief op weg naar 2050

Wat voorafging: in verschillende Europese landen zien we vanaf het einde van de 19de eeuw coöperatieve apotheken ontstaan. Het oorspronkelijke doel, minder bedeeden toegang bieden tot geneesmiddelen, werd in de loop van de tijd uitgebreid naar een bijzondere aandacht voor de kwaliteit van de farmaceutische dienstverlening en het zorgzaam omgaan met de schaarser wordende middelen in ons systeem van gezondheidszorgen.

De missie van OPHACO geeft duidelijk aan welk pad de coöperatieve apotheken ingeslagen zijn: "ze beogen de kwaliteit, doeltreffendheid, veiligheid en toegankelijkheid van het gebruik van geneesmiddelen aan economisch meest aangepaste prijs voor de patiënt."

In dat perspectief zijn de doelstellingen van de leden van OPHACO meervoudig:

- De toegankelijkheid tot de farmaceutische zorg:
 - De economische en geografische toegang tot de zorg verzekeren voor alle patiënten. De eerste bezorgdheid - de toegang tot geneesmiddelen aan de meest correcte prijs voor iedereen - blijft actueel!
 - Bijdragen tot de toegankelijkheid van de eerstelijnszorg.
- De kwaliteit van de zorg:
 - Een aanbod aan coherente, kwaliteitsvolle en bekwaame farmaceutische zorg ontwikkelen.
 - Het verzekeren van een algemene dienstverlening in verband met gezondheid die naast het afleveren van de geneesmiddelen bijdraagt tot een optimale aflevering in termen van onthaal, advies en informatie van de patiënt.
- De duurzaamheid van het gezondheidszorgsysteem:
 - Bijdragen aan het aanpassen van de behoeften van de gezondheidszorgpolitiek aan de dienstverlening, aan de patiënten, aan de middelen besteed aan de farmaceutische zorg en aan de middelen van het gezondheidszorgsysteem.
 - Nadenken over de meest geschikte wijze van vergoeding voor de farmaceutische handelingen.
 - Bevorderen van een duidelijke en evenwichtige responsabilisering van de actoren van het gezondheidszorgsysteem.

FAQ

Hoe zit het na de recente fiscale hervorming met de roerende voorheffing op dividenden van coöperatieve vennootschappen? Blijft dat 15 % of wordt dat meer?

Zoals de naam doet vermoeden is de roerende voorheffing (RV) een belasting die betaald wordt op de inkomsten uit roerende goederen. Terwijl woningen 'onroerend' zijn, worden aandelen (dus ook coöperatieve aandelen) als roerende goederen beschouwd.

Artikel 269, alinea 3 van de wet op de inkomensbelasting voorziet in een verminderde aanslagvoet voor de inkomsten uit roerende goederen.

Vóór de fiscale hervorming van december 2011 bedroeg de roerende voorheffing 15 % voor de dividenden die ontvangen werden op aandelen op naam.

Sinds 1 januari 2012 werd de roerende voorheffing opgetrokken naar 21 %, dus ook voor coöperatieve aandelen op naam. Voor dividenden die een bedrag van 20.020 euro overschrijden wordt de roerende voorheffing opgetrokken met nog eens 4 % tot 25 %. De inkomsten uit roerende goederen die ontvangen worden op basis van 2011 vallen dus onder de nieuwe regeling. Denk eraan dat er op de uitgekeerde dividenden van erkende coöperaties een vrijstelling van roerende voorheffing van toepassing is. Voor aanslagjaar 2012, inkomstenjaar 2011, bedraagt dit wettelijk vastgelegd bedrag 180,00 EUR.



Oproep aan onze lezers

Promoot het coöperatieve model door deze nieuwsbrief met andere lezers te delen! Geef hem door aan uw vrienden, collega's, klanten, ... en vraag hen om zich in te schrijven.

Dit kan bij claudio.valentino@economie.fgov.be

Colofon

Uitgever: Nationale Raad voor de Coöperatie

North Gate III

Albert II laan 16

1000 Brussel

www.nrc-cnc.be

Redactie: Relinde Baeten, Peter Bosmans, Lieve Jacobs, Matthieu Vanhove, Fabrice Wiels

Eindredactie: Greet Leynen

Opmaak: Raf Berckmans, Greet Leynen

Coördinatie: Gregory Kévers

Secretariaat: Claudio Valentino

Contact: muriel.vossen@economie.fgov.be

De Nationale Raad voor de Coöperatie

Naast de juridische rechtsvorm is de coöperatieve vennootschap het instrument voor een economie met een menselijk gezicht. Om deze idee te verdedigen werd in 1955 de Nationale Raad voor de Coöperatie opgericht. Doel: de coöperatieve idee verspreiden en het coöperatief ideaal in stand houden. De NRC verenigt meer dan 500 federaties en ondernemingen die begaan zijn met de fundamentele waarden van de coöperatieve beweging.